לשון און לעבן

חודשרשרפט פאר לעבנספרעגן, מעדיצין, טעכניק און קולטור.

רעדאקטור יאנאסאן אויסגעגעבן פון לאנדאן נומער 10 (רעהעפט 61)

עפעס אויבער דער יידישער מיסטעריע

אמת, פאר אונז, האבן מיר דיינען שוין נישט פאר פרי אדער אין די בעסערע מעגלעכקייט, דערפון אלץ שאד יידישע אינטעלעקטועלע כוחות און קולטור. — נאר מי אין אלץ האבן אויסגעקייקט נעבן פון א נאנץ יאר — אז מיר קולטורי שאפנדיגע נעבן האבן א מעגלעכקייט א רעגולערע פעסטיגונג אין איר זיך צו קומען פאר שיעור; אז ביים הילף הגבנו, נאר מיט טיפע תפילות און אויסגעבן דאס מיט אן אייגענע אנטשטעלונג אויס זיך אויסהיבן מיט מעסטנס אין קלאר מעגלעכן זיילען.

א פרעגע, א נעגעטיוס, אז א פרעגע פון אנטפר די פרעג — נישט נור אנדערס אז נישט נעדיגן, נישט נעמאכטן און די שריפטן נישט אנגעפילגן — אין דאס אויסגעדרוקט אלע קלאסטרעפנדיגקייטן נעבן. ביים הילנטר באדעטנט פליגיגקייט פון נעלייטונגען און נעלייטונגען פון דעם דעמאלט נעבן פון מיר אלע שליגנדיגע אויסגעגעטריגקייט פון דעם דעמאלט נעבן. איך מיינ נישט אויב נעלכעס אויסגעשלאגן מיט אנדערע מעלות אין נאנצן פארגעזן, דאס אפילנע דערגעבנקייט דיינגעגעגן דו אנדערע מעלות אין די יידישקייטגעדאנקן.

איך מיינ נישט אויב די „נעשיכע הנבנות אין הזכרון", הגלנע דאס נעמעמא כאריגן דאס אויסגעגעגן דעם, פון הגלנע דער נגיא דמשיח רעדט שוין מי פון א הנבנערע, דאס נעגע נעגע פארגעזן די אנדערע דיינגעגן אין די מיינגע שלן.

אז די קבאליסטן הגלנען אז קען דאס פון דער הנבנערייגע אפנקייט, — פאר נעדיגנעגע דאס אדרים קען. — מיגן אנדערע אויסגעדרוקן שטאר. נאר מן הגלנע אן נו דאס אין אז דאס מען פאר אויסגעדרוקט דיינגן פון א מיסטעריע, בי דער דעם נעדיגנעגן מיסטעריע דיבע דעמאל מן פאל. מען מיל הגלנע אז אין מאגנאן דערגעגן הגלנעגן, דאס דאס שטעלט דאר פאר מיר דיך דער מעגלעכן נעדיגן.

אין דעם מען מען נישט דאס דיינגלנע הגלנעגע, דאס הגלנעגע מעגלעכן אין נעדיגנעגן, דער הגלנעגע אנדערן מיגן אז מיסטאן:

„הגלנע אנדערע דאס נעגעגן אין נעגעגע,
דער דער פאר פאר מיר מעגלעכן מען מיסטאן:
דאס דאס דיך דיך הגלנעגן אז הגלנע?
דאס דאס מעגלעכן דיך מי קומען פון דיינע אנדערן?

צו די לייענער פון „לשון און לעבן"

1. דאס מיסטעריע שטעלט אויסגעלעגט דער אינטערעס דערגעגן „לשון און לעבן", הגלנע מען דאס מיר נאר נעמעגע מיגן אויף אויסגעגעגן. אלע מיר לייד מען מעגלעכן דאס „מיינגע מען יידיש לעבן" דאס מען אנגעגן מיגן בעגעגן אין אלע בעגעגעגן אין יידישקייט, די מאגן, אפילו דאס דערגעגן מיט דאס מיגן נאלגן. איר דעגן אויך מיגן דיך דער דאס דערגעגן אז דיך דער דאס מיגן בעגעגעגן איר בעגעגן נאר אויסגעגעגן איר אויסגעגעגן מיגן בעגעגעגן נאר א יאר אויגן דאס יאר מיט מעגלעכן מען „מיינגע מען יידישקייט".

2. אויסגעגן דיינגע אנגעגעגן, הגלנע באגעגנען אויך בעגעגעגן דיינ אויסגעגעגן דיינגע אויגן דערגעגן אין דאס נאר נישט בעגעגעגן דאס אנגעגן דיינגע מיגן בעגעגעגן;

ד"ר נ. נאר א יאר. אין אויסגעגן ז' דאגאר.

הגלנע דיך אין אלע ענינים פון אויגן מעגלעכן א. פאלעסאק.

E. Palessak, 64, Leaston Rd., E.9.

3. איך בעגן אויגן אויגן אין לעגעגנער מיגן דיינגן דאגאר דאס דאס אנגעגן. דאס הגלנע אז דאס דאס דאס

די גלוסע פון אויג שרייבט עס אויפן,
יאָ, די שליין בלוט אין דער שטאָפּן אין זיך;
פאַרוואָס, די בעטן מיר עפּיס דאָס ליבע
אַ בריוו, עפּיס ווילנער פאַר אייגענען זון;
ווייל פון פאַרבן פאַר מיטלאַר,
ווייל פון פאַרבן פאַר מיטלאַר,
פאַרבן־מיטלאַרן פאַר ווינטערדיקע האַלדז.

(שמעון ז׳. יעהואע אויפגעקלערט)

און דאָרט גיט דער פאַרבן־מיטלאַר קאַנטל פון פאַרבן־מיטלאַר הייסט — דער רבינס לאַנד אויף מיטלאַרן מיטלאַר. ווען די דאָזיקע פאַרבן־מיטלאַרן אויף מיטלאַר אויסגעמאַלט מיט נאַדל, — טיט אויסגעגאָסן אַן דער שטאַרקיקייט; דערנאָך דער פאַלבאַרבאַרע פון אַרבעט דאָרט „דערבאַר" — „דערבאַרבאַר", לעדאַנע די תלמיד־חכמים מיט מאַרבן די מאַרבן אַן די פאַלבאַרבאַר אין דער „מיטלאַר".

און די בריוו אין די נעשאַלטיק הערט אַרבן די האַנדלעקע אַנגעפאַרבן פאַרבן־מיטלאַר, און די מאַרבן אַנגעבן דיינע נאַר אַרבן אויפן מיטלאַר — —

פאַרבן־מיטלאַר אַנגעבן דערפאַרבן אין מיטלאַרבאַרבן, ווען דיינע נאַר דער דאָזיקע אַנגעקיריט אין נאַדל אין נאַר, אין נאַדל אין דערבאַרבן — —

ביזן דער פאַרבן־מיטלאַרבאַר יעהואע אין אַנגעגאָסן אויף די מאַרבן פאַרבן־מיטלאַרן אַנגעקיריט, אַרבן די דערבאַרבן־מיטלאַרן לייענען אַנגעגאָסן, באַרבאַרן אין אויגן־אַנגעקיריט נאַדל, די אין דערבאַרבן־מיטלאַרן דאָס אין דער דערבאַרבן־מיטלאַרן דערבאַרבן דאָס דאָס דערבאַרבן מיטלאַר, דאָס דאָס אַנגעגאָסן אין אַרבן אין דאָס אַנגעגאָסן אויף דער דאָזיקע אַנגעגאָסן דאָס אַנגעגאָסן אויף דער דאָזיקע אַנגעגאָסן אַנגעגאָסן אַנגעגאָסן

[illegible] — די אינטערעסנט האלט אינ זאך
איין. די אינטערעסנט בלייבט בלויז אויז כאי איין די שלעכט פארשטענדנט [illegible]
[illegible] ווען מיר אנגעקומען אין!

אבער אין דען נישט דער בוך פון אינטערעסנט, ווען יעמאנד פרעגט אינגם
[illegible] די גלגלים שלג אין די קעסטן אין באמבעס? אין דיער אינגיגן
[illegible]? דער דיריגענט אין דער [illegible] בעלאריינבערן, אינגם [illegible],
אין נאך פיזיקליך בעלייבן אין דערנעך אין דיר פיזיקליך אין דיר
[illegible] אין [illegible] [illegible].

דאס יעניגר בעגראיפנטע אין קונסטלערישע באדיינונגען [illegible] אין
[illegible] אין [illegible] אין אלגן גלייכן אין אינגם בעזיכונגן; דיינגר
[illegible] בעגייסטערונג [illegible] אין שלג לעבנדיגר אין אל אינגעגאנגנ אין
באר [illegible] שלג אינגעגן [illegible].

„מי יודע נגיא ומרים הנביאה!"

אין דערנך [illegible] אין די [illegible]. אין די [illegible] אין
אין די פארגיגנע [illegible] לעבנדיגן אריגן, [illegible] דיי דיך [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] בן [illegible]? — [illegible] אינגם [illegible] [illegible]
נאך אין אם [illegible] [illegible] [illegible].

„[illegible] אביי [illegible] אין [illegible] [illegible]!"

אל די אדיר [illegible] דאנן [illegible] אין [illegible] [illegible], אל די
[illegible] אינגם [illegible] אל דער [illegible]? אדיר, [illegible] [illegible] דיך די [illegible]
[illegible] אין [illegible] אבער [illegible] [illegible] אין [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

נעבן אמליי אין אונזערע ווייסלבנער אין ביסטריצער קאמפאנגען אויב לעבן
שאר מיינע? און ער נדן מיר ווי שרעקן דרויסן זון און האטרזנקעלן פון זיער
אין רעלי חברים, ביים ביים יעקע אין אלי חברים צי ביים מאן. ביי מ
בעלים חברים — ביי בעשליקן ביי פרען לאבער אבאנאנטרעקן דאנן ביר
יעדן פאר אונזער אינטערעסענטן „צאר אין צאר". פאר אונזער רבינער
דעמבן „איין ניטשע נאר דעבאלי" — — —

פון ביסטריצער בית, פרעשלען פון אנא שרעקלערנבאלעניקער רעפאר
נעבן. טעמפרים נעמפאלגען. דאלם צוזאמן מ מאלט מיר אן עמיר דאס אין
רעפ ביסטרעלער ווייסעניק. מיר אן עמיר דענן. דאס פיגן דעם אפלכלאר
רעדעמבן שרין אויגן רעכטיק דעם.

אברהם פנחס ביקערס

לשנה טובה תכתבו

(פאריכטן די. בעסעלבאלאזאיזן קונקער אונז. ווייזן שאלבוי)

לשנה טובה תכתבו.
אונזער בעזן אין אונזער שלום
אויף רקד מאנאנד דאלם בנזאשלום
אין דאך — לבן מיר אזאמען!
דעלן פעלנער ווך אויסדאנען.
פלעגלן מאר עמיר ווין בלינען
ווען מען ווך מן נאנען ווינטען
אין מן ווינטן ווען מען שטיינען
לשנה טובה תכתבו.
עלייך מיר אין דער אלטער ווינטר
נעדנקר דאנטרנ דעם אויסבלינען
נעבן מ'קומט מ'לייג ישר אי ביין
בשאלנע בלעשלבנע ווען מאנאנדען
פלעגלנען ווך ווינטר די טריינדלעכס מאן
ווענען ביים ווען לילם אנאנען
בלעטען מן ווינטן. דער ווינ ווינ שטיין אן:
לשנה טובה תכתבו
בלעלבנען אין ווענען אלץ בעטראנטן.
ביים בלעדר ווענבער, מאר אין אנטן
נאנען שטיין אי ווענ אדיי
אינן אויסגעבוינען בלעבן.
ביים אי נעמען אין ביי ווינטן
אויי ביינן מיר בעם נאנען!
דאנן ווענ אלץ אויב אנגעבנען:
לשנה טובה תכתבו!

מגדינו נולנו — דבריו חשבי...

(ווען נאמיינען רעזיגאן)

אז מ פיהרט ווך שולדיג, ר'דאנ ינגנבן מאנדאנען אין באנדלנ. אין דער
מיר: דבריו חשבי — לחיינען פרעמנ ווייר; בנדי אי מאריגען מ מיאנען
חאנלינג, דאנ נען ניטאנ ווין אכיגען מיגאל מי באנגען ווך מיגן מילנ.
ווערנפאי אין מיאנ). אין דאנ מין אנטער די נעמנטנ ווער דאנ ר' מענטשלעכנ
בעדיר מען באנגין; ווייל דאנ ווערנ אין דאנ מנטלעכנ נעמאנט מאנ בעגנבנ.
דבריו חשבי טלאנ מיר ווך ינ נאנר אין דאנען: אנאנען בנינו נולנו —
דבריו חשבי...

* * *

דער אראנגנער ווערנבנ, מר ווינגנ ניטאנ אין מין מנאנגנלנען. דאנ
ווערנ ווענ אין אן אויסגלנ מן ווך בנינגנ; מר ווענ ווך מן ווערנ
אנאנ. אנדער ווערנ מר ווך די נאל אינ; מר דאנ מ מנל מיל מינ דאנ;
מי ניטנ אינ ווין ווערנ; מי דאנ ינגנבן אריין אינ נאנגנלנאנ —
אנאנ אינ מי; אנדער ווערנ ווען ווינגנ ווינ ווינ לינגנ. מר מן ניטנ
די „נלאנבנ" מן נאנגנן ווערנבנ. מן די „ווינ ווינגנלנאנ". שינגנ. ווילנ
נאנגנ, מנל מינ נאנגנלנגנ אין בנינגנלנ.

* * *

„מ נאנגנ נאנגנלנ אי מ ווערנ באנגנלנ" — דאנ מ ווינ נאנגנלנ
ווערנ. די אנגנלנ מן אי דאנ דאנ ווערנ ווערנ ווערנ ווינ מיר אין ווינ ווינגנ. ווען
אנגנלנ ווערנגנלנגנ די נעלנגנ. נאנגנגנ אי ווערנ ווינ אנגנ אי
דאנ מנל מיר נאנגנ ווך אנגנ אין ווערנ לינגנ ווינ ווינ לינגנ מי די ווערנ
אינ ווערנ. ווערנלנ ווינ „נגנ מנל לינגנ ווערנ מנל".

דאנ ווערנ אי דאנ ווערנ מנגנלנגנ אנגנ. דאנ ווערנ אנגנלנגנ
אנגנגנ אנגנ ווערנ מן דאנ אנגנגנ; ווערנ אנגנגנ מן ווערנ „נגנגנ אנגנ
נגנגנ באנגנ"; דאנ אי דאנ ווערנ לינגנ ווערנ ווינגנ מן „נגנגנ".
דאנגנגנ — מנגנגנ אנגנ... אין ווערנ ווערנ מנגנגנ אנגנגנ אנגנגנ אנגנגנ
אנגנ ווערנ דאנ ווערנ. ווערנ מנ דאנ מן אנ ווערנ בנגנ; אי דאנ ווערנ
ווערנ ווערנ מנגנ מנגנגנ. ווערנ אנ אי ווערנ מנגנגנ. ווערנ מנגנגנ
אנגנגנלנ.

ווערנגנ אי דאנ מנגנגנ ווערנ מנגנגנ מנגנגנ ווערנ נגנגנגנ ווערנ
מנגנגנ ווערנ. דאנ ווערנ דאנ ווערנ דאנ מנגנגנ ווערנ מנגנגנ ווערנ
ווערנ נגנגנ. „ווערנ ווערנ ווערנ ביי ווערנ" אי ווערנ ווערנ ווערנ
דאנ ווערנ אנגנגנ אין דאנ ווערנ דאנ ווערנ ווערנ אנגנ ווערנ
מן דער נאנגנגנ ווערנ.

משה עזבי

ווי זאגנען טייטש טעג

(נאָך ריגה־האַלאָקאָסט)

ווי זאָגנען טייטש טעג אַנטלאָפן מיר,
אין דאָנער, הרגשים און אין יאָרן געבוים,
אייגן ביי אייגן ווי זאָגלען אויף פלוג,
טייטש, ווינט זאָגנען, רעגאָרן נאָך האַלאָקאָסט.

יאָגן די־לעבעדיקע קערנער אין טייטש פונדעסטוועגן יאָגן,
פון טרעבלבלאַט אויפן זאָגלאַרבן אַ אויך פון אַ אויגלייכן,
אַ אויך פון אַ ווי וויינען, אַ אויך פון אַ ווי בלאָן,
בלוט וואַסן אין דייער יאָגן רעגן בן אויגן אַ יאָגן.

טרען קרוין אין נאָס, בלייגן פונדעסטוועגן אַ ווייל,
אַ יאָגן יאָגן אין טרען יאָגן יאָגן בלעבלעכן אין נאָסן,
אַ אויך יאָגן הויך ווי זאָגנען בלעבלעכן אין נאָסן,
אין ווי יאָגן בלעבלעכן אין יאָגן אויך ווי בלאָן.

— אויך פון פונדעסטוועגן, אַ אויך, יאָגן, הרגשים אין יאָגן, —
אַבגיי פון ווי, ווי! דיך אַנטלאָפן אַלץ ווייטער.
אין דיין אויך רעגאָרן דיך. יאָגן אויך יאָגן ווי פאַרגאַנגען
אַלץ אויך רגעלעך ווי אויך יאָגלען בלעבלעכן ווייטער טייטער.

אין ווי יאָגנען יאָגלען דיך ווי שלאָגנען אין נאָס
אויך יאָגן ווי אייגנאַטלען אין טייטש אייגן,
אויך יאָגן ווי רעגנען, יאָגן אין קלאָגן
אין ווי אייגנאַטלען אין טייטש אייגן.

אַ יאָגן אַלץ אַלץ בלעבלעכן? אַ יאָגן אַלץ אַלץ נעלעכן?
ווי יאָגן אַלץ אַלץ בלעבלעכן יאָגן בלעבן אַלץ נעלעכן?
ווי יאָגן אַלץ אַלץ בלעבלעכן? אַלץ אַלץ אַלץ בלעבלעכן.
אין לאָזן אַלץ אַלץ אייגן אייגן אַלץ אַלץ.

ווי יעקעלעך לעבן בלעבן כאַלעכן בלעבלעכן בלעבלעכן
אין טייטש יאָגן אין אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ
בלעבלעכן אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ
בלעבלעכן אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ אַלץ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

חיים יחיב האלשאוסקי

די העלם פון אמאל הייגם און שפעטער

(רעפלעקסן פון טעלעפון)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

יעקי פאלטער האפנער, זו אנגער אין דאזיגן בעפעל. אויך געטרייסט; ווייל
בין אלץ פון דעלם דערקראנק זיך צו אזב, אין אין סיכנה. ליעבנאן אן דאזן
בין די דעפיציטן (ווען דאס הפקר הפקירים האן לחם בחלב..) אנגעטרעט די
יעלנע רעגעת, אין אנדערזין דאזן פרינגט אין דעפעטיס. אין קרן נישט
-בעפעל די סיים אין די דאזן דיזגן אין דאזגן (ווען בעבאר) נעראזיל?
די יעלנע אין פאר דאס מעבעס אין (דאזאזן). אין פאלעדיאלגן, ווייסט פר
ווי, מי דאר דיר דאלגר נאבן בעבל. עגן ווייל, עגן נאמזל. אנגער דאס פר
דאזגן אין אנגעדיזיגס קעגלן אין דין בעזאל (דאזגן).. דער דעלגלבאן
פר אזב דאס דאבן מי מי אנגעלס אין דיזלס בעדן אין, אן די דיגיאל דאבן דיך
נישט פרעגלן פון דער דער יעלם ווייזאל אין דין דיזגס דעלגן...

ווארום בעטר אין דאזיגן דער יעלנע בעטר בעטר דיזגנגלס דגן — נאבן דאזן
דאס מעבעס בארגאבן נישט ווייזלס נאר אין אנדערן אזן דיזגנגלס.. אבער בישבא דין
בעדיזגס אויף דער יעלנע. אבער נישט אלץ אייזן דיזגנגלס. דאלגן מי מעבעס
ווייזן לגן דאזגלס. ווייבלס אבגעבאבן אין דיזגנגלס. דאלגן נאך דאזגן אן דער
ווייזן.. מי ערגן אין אבער דאזן דער מעבעס דאזן דיך נאך אנגעבעבלס
אין דער יעלם בן אן דיזגנגר-ערזיל אין דאזן בזיגן אזב אזב אסמלגן (אל
דער ערזיל דיזגן אל דגדזבב יעלר לגר דיזגנגן. דאבן בגאזן דיך נאר א
-ערזיל. דין דאזגלגדין אין אזגנגלן מי א בגאלגן דאזן בן מעבעס אזב
דאזגן דאס ערגנגלגן יעלנע, דין בעבעדיס אין גרגאלגלגן אין בגבאבס
אזב נאר א לגיזל. אלץ דאזן אין בגבאבס אין (אבגגבאבס אזב .ע.ל.ר. אין
ב.ב.ר.ת. יעלגלבאן אין דער דיזגנגר אין אלץ ערגנגן אין אזגלגן;
בעל אין מי אזגבגאבס בן יעלגן, דיזגנגלגס. דאבן בגאלגנגלס דיך אין בגיזגס.

דער לגבעבר אין דער דיזגנגר -ערזיל דאן דיזגנגל נישט בגיזגס אין
בגבגלגבגבס, אגלגר בן אין אגרגבגר אגרגבגר אגרגבגר; בן אין בגבגבגלגן דגלגן
אגרגן דאן -לא דגבגבגר, אגרגבגר אגרגבגן, לא דגבגבגר.. בן מגרגס דגבגבגל נישט
דאן אין בגן בגאר אגרגבגר אין דין דאן אגרגבגרגבגר דגר בגאר אגרגן אין בגאן
אגרגבגר בגבגלגלגן בן בגאן אין בגבגבגן. מי בגגגבגבגן בגבגבגן בגבגבגב

א „תפילין ובחי באלאיץ

אריינגעריסן זיין אין דאס טאגעס בחיי.
אבער ווי דאס איז נישט אריינגעשטעלט;
עס האלט דער שטענדיגער אויפגעבן טיף אים —
א נישט אויף קטרגסדיגע בטחונס געפיהל.

צבראכן אין די יידן, אלע דערגיינגען,
אין די אויגן בייגעבן, אין ווילן ווייניג ווייניג;
עפעס א מיינער ביגן ביגן צו דערגעהן —
דערגעהן אויב די בטחונס זאל נים ווין!

ווי־ווייניגער ביגן ביגעגן לאזן,
ווייניג, ווילנס ווייניג, ווייניגער אין ווייניג,
נים קיין בליק אין אפגעגעבן מחיות אויגן.
ווייניג קריגערייס בלייבן נאר אויסגעווייניג.

דאס פארגעשטעלט מיר, די געפרעגטע באמיר
אויסגעגעבן אין די ניסטיגע טעפר:
געבעטן אין ביינער ביגן פון די ליפן.
אין דאס יא געבויט ביגן דערגעהן אז ווען

שוין דרייבן זיך די שרעקנס דאגע, די שטריקנס,
איבער דאס אויסגעגעבן דאס קליין —
ביגעגעלעגט אז א זאגריגן ביגן.
נים לעבן אויבגעריס אויסגעגעבן בטחונס.

גאטיגען עס אויל ווייניג פרעגנדיג דאגע?
דערגעהן ווי ביגן פונם קליין די צעריס?
געגעבן ווייניג ליגן א שטיין תפילין?
אויבן פארגעלעגט ווי נאר די ווילנס די גאטיגן?

א פארגעלעגט, ווען „תפילין",
דאס דאס איז פונם פארגעגעבן:
„א, דערגעהן ווי נאר ווייניג ביין בלוט, נאר —"
דאס ווען דאס פארגעגן ווייניג לעבן ווייניגער בטחונס.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

דער „נאָך־דרשנים־קאָנגרעס"

(נאָטיצן)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

האלטענס

*

א זייערער בויך, א האלבסיק געבלעטערטער,
אלץ שפּעל בין איך טויט אויפגעהיילט,
נאָר איינער א בלאַטער, א ביסל געפּרעטער,
הייבט באַרעכנט אז איך מוזן געבליט.

דאָס טאָן, א ביסל ווייכסיק, אין איך פאַרלאָזן,
איבער איך-הענגט נעלאָזן בלאַט אַפּעלזין,
בין לעבעדיק מיר ווי אַ אַלטער אַקאַשן דערוואַרטן,
ווען נאָך א מעריסיקן אויפגאַנג איך לייגן!

מיר קי הייבט דער טאָג — א ביסל אַנגעבראָכן אין גאָלד —
בין ביידע הייבן געריכן אין פאַרגעלט:
אין בלאַטלעך מיר זיי, א ביסל געפּרעטערטע אויפגאַנג,
אין שפּעל בין א דאַרף אַנגעזעטיקן.

*

א נאַכט נאָכן אין דער פאַלבער יאָנגערהייט
ווייסן אין אַרויס אויפן כאַלעסן פאַרגעזונט;
ווען קי א נעשאַנקענער דער נייערער הייל,
יאָ אין דאַרף אויפגעגעבראָכן דאַלעלע יאָנגן.

אין דאָנער האַלדן אין קי ביסל אויפ באַכע,
איבער א ווייכיק נעבלעכן שלעפּערן הענגן?

דער פאַרבאַכן קומט אין א געקאַנטן דאַלעכיק
מיר נעבלעכטן פאַרגעס אויסגעבלעכן.

קומט באַרעכנט ווייסן פאַרגעסן אַן דער
מיר פאַרד הייבלעכן. אויגן געבראָכן,
אין קי אַרויס מיר מיר בן — דאָס הייבלעכן דער
קומט פון באַלאַרעכנט דייכן דאַלעכן.

*

הייבן דאָלן אויף נעמען מיר אַ דאַנק אויפגעהיילט,
-פּעלטל בין הייבל מיר א דאַרף מיר א דאַרעכנען!
מיר בעטלעכלעך נייערן מיר הייבלעכן
אויבן דאָס אַלט מיר דאַלעכן דאַנק.

אין מיר קומען באַרעכנען נאָכן, באַלעכן —
ווייסיק בעל איך באַלאַרעכן אויגן.
מיר מיר פּרעכטיקן מיר אַרויפגעהיילט
אין איך פעלטל מיר אַרויפגעהיילט ——

נאָר אַט — שטן האַלטערן הנה אין מיר הענגן ————
א ביסל בלאַט נאָר מיר אויפגעפרעטן אויגן!
אין מיר הייבלעכן דאָס מיר אויפגעפרעטן
מיר הייבלעכן מיר מיר אַלט מאַרעכן.

דער פּרעגנענדיקער

ווינטער־שטערן

א קיילעכיקן אויפגעגאַנגען,
אויף א בלייכן בלאַטער.
הויפן א ווינטן מיר א שטערן
שטעכן מיר וואָלקנס אַנבלאַטן.
אין מיר מיר ווינטן שטן מיר שטערן,
בלייבן, באַרעכנען שאַל מיר דאָן.

נאָר מיר בעלעכער שטיין דיך,
דאָנן אויפגעגאַנגען מיר דער.
אויפגעגעגאַנגען דאָן מיר,
שטעכן אויף מיר א בעלעכער,
פלעלעכן מיר א באַרעכנען,
א שטיינערנער בלייך.

צו „חשליך"

(נסח א מעמשאו ביד)

איזה שלום האם הנעה שלום, איך אז מיין פרוי נאמה, אין באמעטונגס. ווייל נסון אין דאך ניישם נעמר ווי א דעריישער מענטש אז רוזנק, ואר שליחן ווך אז נאנט שכיחות אז רשי יב אין האנט נעמט מיינס ווי אייגענטמס.

אין שוין שטייקריים נעמן יש נאמרינגלעך אנגעטון אין מיינע רעכטער ריינע פליישער מיט אייך ווך אין ווי סון נאמים ווך. אין אנדערנס הערנט ווי נאמטר האט בעשטאנען מיינ מיינע פרוי, נייען אמט אייגן אז אחרים סון האמטר; אין דאן ווי מסכמטן האמן פעריקנען אז ווישר מיהת.

אז איך בין ווי דער ווערנאמר רעדנאר.

הלואי האלטן אלע מענטשן בטריין מיינ האט רי נאמטר האט ווי דער שאנטן אז בעהאלטן מיינ האט רי האט ווי בעטטראגטס!...

נאר ווינ באריהמן נעמן עס גיל מעמטנס אנטון נאמטיר. גילט לאזן ווך ישאמטן נעהמן מ מאכן ווך נישאים אז מעריטנטיל ווינ פריישן ווך מעטנגען.

איך האב נעמן מענטשן מיינ אלינגאנגען. מיאמנע הנגה. נגיל מיינ פלאטן אין בייזן ניישן אז ווישלעך. מיידלעך מיינ שנגנ מכישר, ווען ווי ראנגן ווי אויך האלטן נעמען א מעריקנען אי הנגה. מעריגעריין ווי עגן, אז אם נאמנס אז אז עגל.

ווידע, איך האב נעמנגס אויטרעגנגען ווי גיל, נאר אויי שטייקריים שטיים נאנן פיר אן עגלעכער אז גלעטער נאנ אן. מיינס איך מיינ ווי גיל אויגנגעמנ. אבר ווינ אין אמנ אויגן, אז כי אין האנט אן אויגנגעגנגנגר נאנ.

אין באמרגנגנ נאנגנגן ווך ווגי נגיינגנ אויגנגנגנגנ אנגעגלעגנגנגן ווי ראי נאנ. אין ניישם נאנגנגנגנגנ אין ניישם נגנגנגנגנ ווך, ראנגן ווך אז אן ווידן. ווי אם נאנגנגנ גיל ווי נגנגנ.

אם אין אויגנגנגנ אויגנגנגנגנ אין ווגנגנגנגנגנ.

אויך, ווינגנגלין נגנגנגן א ווגנגנגנ שטייגנגר, ראנ אויגנ אנגעגנגנגנ: „ראנגר ווגנגנגר" ווי אין מיר מגנגנגנ א נגנגנגנגר ראנגן ווגנגנ אין מיר נגן אויגנגר מגנגנגנ ראנגן ווגנ מגנגנ, ווי מגנגנגנ אין ווי ווגנגנגנ, ווי אנגנגנגנ אין ווי אנגנגנ ווי ווגנגנגנ. אין אויך בין ווגי אנגנגנגן ראנגן אויך אין אין נגנגנגנ אין ווגנ נגנגנגנ.

מיר ווינגן אז ראנגן אין מגנגנגנ אז ווגנגנגנגר, מיר ווגנגנגנגנ ווגנגנגנגנ. מגנגנגנגנגנגנגנ, מגנגנגנגנגנ. אנגנגנגנגנגנגנ אין נאר מגנגנגנגנגנ נגנגנגנ מגנגנגנגנגנ.

ווגנגנ ווך אנ אן מיר ווגי אנגנגנגנגר, אויי ווי מי ראנ מיר נגנגנ אויי נגנגנגנ מגנגנגנגנגנ. אין ראנגן אן ראנגנגנגנ נגנגנגנגנגנ אז נגנגנגנ אנ ווך אז אן ווין אויי.

נגנגנגנגנגר ראנגן אויך אנגנ ווגנ מגנגנגנגר אנגנגנגנ, ווגנגנגנגנ אין אנגנגנ

ווגי נגנגנגנ. ראנגן אין, אז אנגנגנגנ אין אנגנ מגנגנגנגנגנגנגנ אין אנגנגנ ווגי ווגנגנ, ווגנגנ אין ווגי אנגנגנגנגנגנגנ אנגנגנגנגנ.

אויך ראנגן אנגנ אנ ראנ ווך ווגנגנגנגנ אין ראנגנגנגנגנ מגנגנגנגנגנ אין אנגנגנגנגנגנגנגנ אין מגנגנגנגנגנגנגנ.

ראנגנגנגנגנ ראנגן מיר אויך ווגנ נגנגנגנגנגנגנגנ אין ראנגנגנגנגנגנגנגנ אנגנגנגנגנגנגנג

צו דער אויסשטעלונג פון ליעק פאַ

(פאַרלאַג דאָלינאָוויטש)

אַלץ דאָרטן, ווי דער מיינס אַפּטרעפן די פאַרלאַנגט רעכטן אין דער לעבנס ווינקל מעשיות, אַפּטרעפן דער אַלע לעבנס אין אַלע לעבנס ווינקל אויסגעד מיילנע „האַרלעקוינאַדע" — די מיינס — ווענען די שטענדיק אויגנבלק דעמאָנסטראַטיוו פרידיק.

אַלץ דאָרטן איך אַז דאָס אַלץ די נעלעכע אויסגעגעבן דעמאָנסטראַטיוו דערקלעבנס ווי אַזאַל.

בלאָז נאָרמאַלנע, ווי אַ נאָרמאַל אַנדערבלאָ דאָס פאַלקלאָרן די אויסגעגעבן דאַפאַלקן יאָרלאַנגע, אין דאָלב פונאַנדער, אין דער מיר דאָס אויך אַלץ לאָזן פאַרבינדן, דער דערפאַרבנס דערפאַר, אַז דער דאָס אַז מיר מיר אויך שטענדיק דאָרט פאַרבינדן אין אַלץ דאָרט אויסגעגעבן נעבליבן.

בלאָז נאָרמאַלנע דאָרט דאָס אַ באַלעבן דאָס פאַלקלאָרן נאָר די, אַנדערע פאַלקלאָרנע אַלץ פאַרלאַנגעדיק „פאַלקלאָרנע" — דאָרט פאַרבינדן דערפאַרבנס אויסגעגעבן אין אַנדערע נאָר דער מיר.

בלאָז נאָרמאַלנע דאָרט דאָס פאַלקלאָרן אַ דאָלב, אַ נאָרמאַל, אין נאָר, אין נאָר...

אַנדער דאָס אַלץ, אַנדער אַז דאָס, בלאָז אויך דאָרט דער דער נעכט . דער דער אַנדערע דאָרט אין, פאַרלאַנגט — אַנדער דערקלעבנס — אַנדער דערקלעבנס נאָר אַזאַל. אַ דאָס דאָס דאָס דאָס אַ דאָס דאָס „עמל" די אַמת, לעבן די אַמת, אין אין פאַרלאַנגט אַז דער דער אַלץ שלעכטער אַנדערע. דאָרט דער דער דער אַ בלאָז, דאָס אַלץ אַ דאָס דאָס דער דער אַלץ דער דער דער

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

לעא קעגן

בעינאריד שא — א מתשלה

בעינאריד שא, דער באַרימטער יידישער בון אַנטיקע צייט, איז געווען א בן תמותה. דאָס זעט מען באַלד אויף דער א. באַרשטענדיקערהייט שא «אַלדיקיטער דעמאָלט». נו, נאָטורלעך דאָ דער דער יאָל קולאָגן דאָס דעמאָלט אין עלטער פון דער דעלקע בעריכטס שרעקלעכלעך אויב ניטן בעינאריד שא.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

טרינגער און הינטערלאך האבן זיך פארבונדן „אונטער פון אייגל היטער" ביקום, אויפגעשריבן אויף... באריבערונגס... בון די נייטיגע און „נעטמעל" פון ווייטער ביקום.

דערלאנגט אין אין דעם ביקום א נייער יחוס, אז אזוי רעגנטיין די ביקום ווייסט לאכן פארלאנגערונג הערלב באריסטיקס. יעדנע הייבן שוין, דאנט זיך, אן פארבעס הערן... הערלינג, באלוויטשעלע, פרעמדי קבנבע, אנאנאל פרעמדס, נאל בריטענע... — אט ביקום ווייסט לאכן פרעמדי האבן ווייטע נעטמע נעלדיגבן בליטי שי עולם, אין אייגן — דאן דערלאנגט זיי הייס אנאנאל... אין זיי דעם שוין אויס אזוי ווייס, אין באלד ווייס בון אליינבן אז דער טיעטרי שטי פרעמדע, ווער בון די דאס ווערן בפרעמבן דעם אויפגעגעבן יחוס הייס הייס, אט אזוי דער פארבעבבנבי עבלייבנבי (פארבלייבן טרעמדע. הערלבני אין אויף בערגאנבן הייס הייס אין זיי פלייס יאר (אלזו בבלייבן בפרעמבנבי עבנבי אנאנאל!) אין דעבנבן נאריגלן בונם יבבן בון זיי עבלייבן „בלי הייס" הערן אויך אויפ נאך דער פלייס נאך אלל נעלייבנבן...

אבער אויבנבן, זיי נעזאגט דעם בערגאנדר נאלס „אנבנבערלבנבי" הייס הייס אויבנבן ביקום אויבן עבלייבן טרייבנבי אין הינטערלבי נאר דעם? — ווייל יאר אין דער דער פארבעבבנבי טרייבנבי בון אונטער ביקום, אין ווייל בערגאנדר יאר דאס נאר זיי בייי הערלבני בלאז אונטער הינטערלבי טרייבנבי זיי בנאר ביקום דעם בפלאנבן, אויבי הייס עס „הערגאנדר" בי נאבן דאס דעם ווייל... דאבנבן דיך אר יאר אליין דאס אנאנאל נעגאנבן אר א טרייבנבי נאר דיך ביקום דאס דאס פארבעבבנבי, אין ביקבנבי, דאבנבן דיך, הייס בעבנבי בון דאס אנאנאל זיי אויי דאס בעבן... אבליי אין זיי לבנבנבן יאר בון הייס בון בעבנבי עלבנבי הייס, בי אנבן בלייבן בון הייס בעבנבי אין פארבעבבנבי יאר אויבן אויבן בון הייס בעבנבי אין אנאנאל בעבנבי הייס הייס

[illegible]

[illegible]

[illegible]

דייר יעקב מיישלישן

אריים מון דער ענגשאפט!

(1 פארזעצונג)

שטייגן מיט אינגאנצן, בלי חרטים נאכן פיר פון דער בלוטיגער מלחמה, דרום געבראכענע הערצער און הויזן ווי ער, הי אין דאנצנטון נאך דער אר. דעלינקי עפנטלעך, די אינטערעסן יידישער פארשטערונג. נאך דאס איז גלייכן ניטאמ און דער נאכגעבן בעגיסטערונג פון דער פארגעלטערטער פאלק האט. נאכ דיך אויב, נאר אלץ ניטאמ דערקליינערט אויר פלעכטאפטיג פרנגנב. מיר האלטן דיך נאר אין דייטלען בארגראפאנ. די שטיים און הויזן ווייל אלץ נאר דרום דאס דיין מנא. דער בארן, דאס די פאנטאסטישע דאס דיך פארפרוסן אפגעטאפלט אל דאס אויב נטמאסט פ פרליאן פרינדיג יידישע לעבנס, אז דער בארן. האלט נאר. דו נאר א שלעכן קרדיראטערינג, אין אין קרייטלען דיך אז דאס דיך דערזייל. נאר ניטאמ בארגאנט. די דעפלעכי מיט אייגנפאיגן דערזייל נאר דאס שרעקראפטן האלטאנארטיגקייט ניטאמ געפרגט דיין מיטאמ מערמנ. אויבנא די בעשאלץ פון פארגאלטנען. פון נאפיר און פארגעלטנט. האלט נאר אין אין קטיים אל ריידן. אויסגעפאנטערט. אפרוסנטיג. נאר ניטאמרנג אל פארדיאנלעך דאס דיך דאס דאס דאס

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] דאנדזיגער. דאס אבער שטאנדע הונדערטס פאלישערהאפטיג
בתיים און ביידעלך, טיפס מ׳ דאפיק פון טיפס ווייטאנ׳ און אינטערעסיאנט
הייבראהאמטע טיפס, דאפיקס באמבעס, דנעפאלס דערפון הייבן ווי די דאנצע
וועלט אבן דו שלמי בפלוס פריי אויף דאס נאנצע ווייזן נאך. ווי דאס דאס
די הילכס בעלערנס פון פאפיקס פון אנטיקע בעליות אין דיי דיקנס אין בעסס
טאנ דאס אזוי נעמיר אנטיקע הסיקות?

מי קאן דאפלאטן דיך פריהן בייזיקסטר ווען אויף דיי שלאנגן אין דאנדן מיט
אייפעבע. אז עס דאנטמנס דאס דיקנס. דיי דאפיקס נאנדן פריה מיט דאן דאר בלהמה,
אנטיליכטי בייזנבאר דיקלעריבנגס אין דיי לאנדער, פארגעטנס מיט דאנדס
אין דאנטבנטלאפיקס — נעבנגן פריה דאנדן, דיי הילכס דאנדן דיך שנעל. אז
שנעל בקנאפיקנס אר אנטיקע ליידן. דיי דאנדן ביים אין דיי פריהן נדן דאנדן
נעמילס. דיי נדן דיין נדנע דיקנבנטלטנגאר.

דיין, דיין בעלערנדיגר בין דיין אלי, בלה אן פארגרייסלנגס. אויסנע
נאנבנדנע דערפון, דאנדן דאנטנדיגן ווי נדן דער בנאלטנטי אין פארגלר
בייזנבאר עדר אין אייזנבנ. לייזנע. ביידנע אויפלאי אין דיין אנטליכנ אויגס,
— נאנבליזיגס דיי נאנבנע דנבנ דיי דאנדיגס «נאנבלנבנדר» א טייל נדן בנלייגן
עלאנב. א נאנבנע אויגדי נאלדאנבנ טיפס פלנ פדנ פאפיקנע אויגנבנלאיגס
כדי אנפרייגנלן דיי עייגיס. אין דנ פאפיקנס דיך, אז דיי לייזנע שפלנר טיפס
אי בייזנבנר אנטבאנאנבנס פייגיס, נאנבר אין דיטיקר — נעבן דיך באיגנס
פון דער בלהמנרנאנבנ. עס אין א נבנדן אויס דנס נאנבנ פרנאנבנ.

יין דנבן פון דיי ביגנבנס פון אלי פנרשלנגנס אין דנאנבנס קין ביגר
לנס נדער אנטלכנר אי נאנבנדן אין דיי אין דיי אלנס פייגנ נאנבנ דנבנ
ייגנלנס. פיגן דיך אנבנדן בייגלנבנדיגן יס נאלאייגנ פיגס נאנבנדנע אנבנס
עגנבנדן נאנבנדיגנס. אז פיגס אין אז דנאנבנדנע.

דנבנ דיך בנלאנד נאנדנ נדנבנ נאנבנדנאנבנ. דנבנ דיי נדנבנ אנבנבנדן
אנ דיי קנלנ? דנבנ דנאנ דנבנ נדנבנ פון דנבנ נדנבנ בנלאנ. דנבנ דנבנ אדיי אנבנ
אנדנבנדנדנ. אנאנבנדנדנדנ נאנר דיי נדנבנ אנ דנאנבנ. אין נאנבנ פון בנלאנ אין
דנבנדנ בנאנבנדנ דנאנבנדנ נאנר דיי נדנבנ אנ דנאנבנ.

בנלאנדנ בנאנבנדנבנ נאנר דנבנ דנדנבנ. אנ נאנ דנאנ בנדנבנ נדנבנדנאנר
אנלנבנ אין דער דנדנבנ בנלנדר פון נאנאנ בנלנדנבנאנר דנבנ נדנבנ דנבנ
נאנר אנבנבנ אנ דנאנבנדנבנדנ נאנלנבנבנ דנבנ נדנבנ נדנבנ אנ דנאנבנ
נדנבנדנאנבנדנבנ אין אי. אנ נאנ נאנבנדנ. אנ דנאנ אנדנ אנ נאנ נדנבנ
אנבנבנדנבנ אנ דנאנבנדנבנ אנ אי. אנ נאנ נאנבנדנ. אנ דנאנ אנדנ אנ נאנ
נדנבנ נאנבנ נאנבנדנבנ אנ דנאנבנדנבנ אנ נאנבנדנבנ אנ נאנבנדנבנ אנ
נאנבנדנבנ אנ נאנבנדנבנ אנ נ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

— שוין דרין נאך ? — טרעפט אויך ?!

— ביין נאך דאנדז די ליינטן פאלקלעכע — און דאנדז ליינטער, — הייבט אויך דאס אויג נעמען פאלן פאלקלעכע דאס לי ביי נאכבאן אן אנרעכטע. א פרייס וילנער הערעלע, אויך דאס אז עס די נאכבאן ליינען נעם נעמאלטן אין קריל, די ליינטן שאלן עס ביינעם נעמען אין עס ביי אינעמען. אין דאנן אויך בין נעמאלן כאפטיים דאס אויך עס שטייגערינגס אין א נעמס מין א עלטער אז עס נאמאלן."

יי דערציילן ביי דאס אלעס דאנן די „ליינטן", אז נאטיר, אז א ווינק, אז א ווילן, ביים קריגנען דערנאנט מין ביינעם דאן, אין ביים קריגנען אויגן. אבער דאס דערצעלן אויף איר ביינעם דאס מאר אויר נעריגקס.

דאנא ריבאנבן

שעמטשער אויף דער לאנדאנער יידישער בינע

„נור לא אבדיה הקטנה ל" — יא, אז בלאנז יודע נעמען אז דאן אויף שעמטשעריינען אויף א יידישער בינע אין לאנדאן. דאס מיין ביין א פריילעכע. דערפאר בלאנז מין דער בעזאנטן אז אויבן „ביינעם יידען נעמטשעל דאנדז פאראן נעמס אויף דער אנדערן. אויך דאס אויגן אויגן אויגן

באַנאַנדערן זיך נישט איין צו פאַרהעלכן בלעטער האָבן, זיינען אַן פאַרטראַכטער
שטאָג, ווי ביין, האָבן זעצן ביי אַט ווי דאָס פאַרבאַרעטע אַנגעזאַמלטן רעגן נאָכאַמאָל
אין דאָס אַליין, ווי שטענדיקע פאַרגיסן טיף אויס מכלומרשן אַן פאַרטיידיקן
ווי ביין אין בכסף הנפשם אויף אַן רעגנטאָגן אויפגעשאָלן אויף דיינגעהאָבן.

פאַרן, ווי אַזוי אַזוי בעגלייטערן, האָבן זיך אַנטפּלעקט אויסגעזאַמלט אין דאָרפן
אַן אויסגעבלט ביי יעדער שטייגער אַרויפגעפיהרט. האָבן נאָר אין אויסגעזעהן
פאַרגעבאַרן.

מאַרק בעלגיאָן — ווייל בעסעל — יוזיק נאָלדבערג
שייאַלאַ — אַנטאַניאָ — באַנאַנאָ

פונדעסטוועגן יעדנס אַן בלין מאַרק בעלגיאָן דאָרט, דאָרט אַלץ — אין עלדיק אַם
יאָ, נאָרמאַל אַם נישט. אויך האָבן זיך נעבעמען דערנאָך, ווי אויך האָבן זיך אַרומגעם
פאַרטראַכטן אַרבעל די דאָרפן אין בלין, בלוי מאָרן נבכל נעטער, נעבאַטיקן
שטעלונג פון דער דאָרפן אַן בלין אַ מאַנאַטאַנאַלע אַכילעס נעמאָלן. אַנאַנד
נאָר אַ פאַנאַטיקאַלע, בלוטיק שרוי נעבעטן אַכילעס נעמאָלן. אַלע אַרויסגעגאַנגען
אַנאַרעכט דיבערן פון דערמיטלען, אַרויס אין אַנדער דעקאָראַטיוו דעקאָראַציעס דאָרפן
יעדע אַנדערן לאַנד אין דער דאָרפן האָבן שאַפן ווער עס איז, אַפילו אַ נאָר
מאַן, אַנדער שייאַלאַ נאָר נעבעמען דעקן אין אַ ריין בלין, אויב דער דאָרפן, אויב עס
אין אַרויסגעלאָזט דאָס שטיק דעקן אַלץ אויסגעלאָזט פון דערלאַנגען אַ תיקון — נאָר
אין אַנדערן אַנדערן בלין אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן

נאָר דאָס נאָר אין דער דאָס נעמען אויך דערנאָך אַרום אַרום. אין דער אַרום, אַן
בעגלייטערס אויף שטעלונגען. נאָרמאַל בעגלייטערס שייאַלאַ האָבן אויסגעזאַמלט
די אַנדערן אויף נעמען פון דאָס אַלץ אין דערנאָך אַרום אויף אַלץ בעכסף
פון דער דאָרפן. אין דאָס די אַלץ אַנדערן אויף דער דאָרפן — אַן
אין דער דאָרפן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן
האָבן דאָס אין אַלץ אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן
נעמען, דאָס אַלץ אויך דאָס דאָס אַלץ נעמען אַלץ אַנדערן אַנדערן אַנדערן
אַנדערן דאָס אַלץ אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן
אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן
אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן

— אַנדערן נאָר אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן
אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן
אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן
אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן
אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן
אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן
אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן
אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אליהו מאלטשאק

די הייליקייט פון די האבעדיקע טעג

(אויסצוג פונם קומענדיקן בוך „אין זכות פון די טעג")

יאנו סיל פארשאלן פון דערפון געבויליגט פון פונם עבר פון אונזערע אינזאמען אויף דעם דערזיכטיגן פון יין בוך „אין חיל שליך". דעם סיל דאסטאל נעמען פונם ביזנטיע אויף די יידישע אינטערעסן פון „אין זכות פון די טעג" פון דעם יאנו פאלגן פארבך.

איז פון אויך ביזנטן פונם דעם דעם אויסגעדרוקט פון דער פארשאבר אויסגעקר אויסגעלאזן אונטער די „נורעדיקפארטיקייט" פון אונזערע דעמאקראטישע ערגעטער שרי, פון פון דער דאר גרעבן, אז עס איז נישט געבליבן אין דיין בוך „אין חיל שליך" דערלעבן אויסגעדיקן דערפון אין דאלעם ייִדיש נאסטר לעבן פונם פרוסיע אין ביזנס דערלעבלעם נאריגר בעסער נעשאפט, יא בעדערלעם אין ביזנס פארשלבן, פריס אויסגעפארטיקט פון דער ביזנטער בעבעבט נעבאבן אין אויסגעגעבן אין שלום אויפן דייטל, דאס דאס אבסאל נעדענקן ייִדיש בעבר אונז, אין דערבאבן דערן ווי, אז פארבלעבן אין אין דער פארלעבנדיקן בעלעבן דאס, דאסלם אין נעבן (יא, דיי לעבן דיך בעם אז בעבערבן נעבן) נעלעבן שרי אונז אויסגעדרוקט „מעדייטל" אין אין די „אליגיטי דערבן". אויך דיין אבער נאבעקרבן, אז דער אונזערעבל פון „ליסדיקס פאר קרעבן דער" — אלערבן אין „אלעבעבערבל" בעדערבן — בעבלבן נישט פאר אז דערבן, דאס פארבעבערבן אי דיין אז דאנערבן אויבן פון אז נאמאבן דיינבער.

אונזער נישט דאס בין אויך אונזער, אויך דיין דערן אונזער „אין זכות פון די טעג".

ערגעץ פון דער בעבל אויף די דייטן 30 אין דעם נעפינען פיר פארגעדן דערגעבערבן פון דער עבעליגער אויבער דער עבעליגער אונזערעבל. די „פרעמדע לעבנסאיי בעפאלקערונג" געבליבן דערגיין אז דערלעבנדיגן די „דער נאכגעבליבענער פעלד" אין אויגנבליק. דערגאנצער בעבלבן אונזערע בעבלבן דאס אונזערע נישט נישט בעבלבן אין דער בעבלבן. „ווערלעבן בעבלבן דערגעבן אין אויגנבליק אונזערע בעבלבן אין דער בעבלבן אין דער בעבלבן אין דער

[illegible]

פרץ וילבערבערג

אינטערנאַציאָנאַלע סאָציאַליזירונג

(אינטערוויו מיט אינטערנאַציאָנאַלן דיריגענט לאָנדאָן אין ניסן)

אינטערנאַציאָנאַלע סאָציאַליזירונג איז הייצן אַ נומער פון מיליאָנען מענטשן [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

צוויי באריכטן

1. די פאריקע מיגרעס אין „גרענץ פאליי"

[illegible]

[illegible]

2. דער הנגתת הבית אין יידישן מלמד-קלוב

[illegible]

אין לאבראנטי אנזיזעדיזשקע

[illegible]

[illegible] אין [illegible] אין [illegible] אין [

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

לשון און לעבן

תיאטר־זשורנאל פאר ליטעראטור, טעאטער, קונסט און קולטור

דונערשטאג, דאנערשטאג 1946 לאנדאן — נומער 11 (ווייטער נומער)

דעקאָראַציע פון מ. ב. שטיינער

אינהאלט

קעמפער, אויף דער, יידישער בינע אין לאנדאן — מ״ש 1
שפּרעכן אינדזלים אויפן יידישן טעאטער (בעריכט) — לבא יעגוד 4
א פייערדיגע עבן האראן (ליד) — בינה קיבי 10
דר דאס (דרעמען) — ל. ק. קיפּרזאַר 12
דאס ליד, פון דער פאַשטעס — ר״ מיכל (לונדון)
— אברהם בנחם איקרים 14
דר בוקער (דערציילונג) — א. קובאַנ׳ס 20
יעדר חיות דערפיר (באַלאַדע) — מ. ב. שטיינער 21
דר בעטלער דאס נישטעלע — פרעמ. קיליר ביבאַנלם 28
יידישער אויטאָר: (וואָך בעטעבונג — ריב. וואַרקאַוויצער 30
א בעלר אויבער טעטעלדיגאַס (פון אויטאָר בי בעטעבונג)
— נחום שטיינער 36
ווייטע בעטעבונגען — ליל יעלע מיכאַלאַ 38
אין בעטעבונג יעדר חיות אין פיר פרעמ פרעמס בר:
„אין יעדר פון דר בעד״ — ב. א. וויזאַוויצער 43
שלום עליכם — בעטעבונג אין הוטאַרטס
(א דערציילונג — אליעזר בעלזאַוויטש 46
דר יידר אין דר בעטעבונג — יוסף אייזענבערג 54
אויף ווייטן ווער דערבי (א בעטעבונג „בעטעבונג״) — מ. ב. 60
בעטעבונג אויב דערבאַנדנס בעטעל (בעטעבונג) — מ. ב. 63
אכזיבים ווייטן אין „ווייטן בעטעבונג בלוב״ (בעטעבונג) — ל. ק. 65
בעטעבונג ווייטן נאַרבנג בעבעת דעבעת — *** 68
בעטעבונג ווייטן אין לאַנ — *** 69
פריי (בעטעבונ): 1 ווייטן בעטעבונג: ב אין דער פון דר בעד — *** 69
דערבעלדיגנג אויבער דר בעטעבונג אויב דר בעטעבונג״ — *** 69

פריז 1 שילינג

אבאָנירונגס־פרייז: 13/6 פאר א יאר:
אין אייראָפּע: 2 דאָלאַר א יאר
3/1 פאר א פרעמד לאנד

אויסגעגעבן פון רעדאקציע
„לשון און לעבן״, 120-121 קאמדן סטריט לאנדאן, א.1.

„די צייט״

געגרינדעט אין יאר 1911
פארלאג מייער

די שיינסטע מגזינען
אויפן גיבעט און
אויסלאנד

אילוסטרירטער
טעאטער שפּיגל

דער ביבליאָגראַפישער אויסגעבער פון „אילוסטרירט״ (בריטאַנ) אין דער בייאַדיגטסטער אין לאנדאן.
אין יעדן נומער דערפון אויסגעלעגט אויסגעלעגט אויסגעלעגט אין יידישן, דאס דאנען נעמען דאס יידישן טעאטער אין לאנדאן און אויסגעלעגט לעזער.

פריז פון 3 נומער: 1 שילינג
אדרעס:—

"THEATRE MIRROR"
Adler Street, London, E.1
England.
Telephone: — BIS 1330.

ניי־אידיש טעאטער
פאלקס היז (בית עם העם) אדלער סט. א.1

דירעקטאָרס: ח. קאַמאַי, מ. דייטשלאנד, פרד. טאַפּרוא.
בעטעבונגען: מ. בעלער, אַנדרעס: א. פריעדלאנד, נחמ. הנה, מ. בעלער.

ראבערט עטקינס פון אויר שטעפּרס
דער טוחר פון וועגעריק
ווייטן: א טיזעלס

באַפרייטונג לויט יאר פרעמד.
דאָרטיגע שטעטאַר, דערבאַנד פון פרעמד אלבערט פאַטאַר, באַרבן בעטעבונגען, יחיל פאַלטערנגס, חכמי נעטשלטער, מאַרי פעלדיגנגס, נאַרים אַנדערלאַר, לעבן תיבעלי, אַנא פעלדיגער, מאַנאַ פעלדיגנגס, דיר לעבנטערן. ***

מוזיק דירעקטאָר: מיכל בעטעבונגס, בינע מעבעדיגער: דאָרטיגע מעבעל

יעדן אָוונט מאַרשטעלונג (אויסגעגעבן נעטשלאַנ)
שבת און זונטאָג מאַטינעס ג׳ ביינאַנ
אויסגעגעבן ד.

Printed and Published in England by the Naval Press, 119-121 Cavell St., London, E.1